

TOTTE – Täsmäosaamisella työelämään ja työelämässä eteenpäin

Pedagoginen viitekehys

1. Johdanto ja pedagogisen viitekehyyksen lähtökohta

TOTTE-hankkeessa kehitetään pedagoginen toimintamalli (TOTTE-malli), jonka tavoitteena on vahvistaa yksilöiden valmiuksia työllistyä ja toimia muuttuvilla työmarkkinoilla. Mallin lähtökohtana on ajatus siitä, että koulutuksen ja työelämän välinen kohtaanto ei synny itsestään, vaan se rakentuu pedagogisten ratkaisujen kautta.

Hanke vastaa työmarkkinoiden kohtaantohaasteeseen vahvistamalla koulutuksen ja työelämän välistä vuoropuhelua, tunnistamalla työelämän ydinosaamistarpeita sekä kehittämällä malleja osaamisen näkyväksi tekemiseen ja tunnustamiseen. Keskeistä on tunnistaa työelämässä tarvittava ydinosaaminen, auttaa yksilöitä sanoittamaan oma osaamisensa sekä luoda rakenteita, jotka mahdollistavat osaamisen jatkuvan kehittämisen.

Pedagoginen lähestymistapa siirtää huomion opetussisällöistä osaamisen vaikuttavuuteen. Tällöin keskiössä ei ole ainoastaan se, mitä opiskellaan, vaan se, millaista osaamista yksilö tarvitsee työelämässä menestyäkseen sekä miten tämä osaaminen tunnustetaan, sanoitetaan ja tehdään näkyväksi.

TOTTE-mallissa yhdistyvät osaamisperustainen koulutusajattelu, työelämäpedagogiikka, yrittäjyyskasvatus sekä ekosysteeminen yhteistyö koulutuksen ja työelämän välillä. Mallin tavoitteena on tehdä osaamisesta näkyvämpää, vahvistaa yksilöiden toimijuutta ja parantaa koulutuksen kykyä vastata työelämän muuttuviin osaamistarpeisiin.

Hanke toteutetaan Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+) -ohjelman puitteissa, ja sen pedagoginen viitekehys tukee ohjelman tavoitteita työllisyyden, osallisuuden ja osaamistason noston edistämiseksi.

2. TOTTE-mallin pedagogiset lähtökohdat

2.1 Osaamisperustainen ajattelu

TOTTE-hankkeen pedagogiikan perustana on **osaamisperustainen lähestymistapa** (Competence-Based Education). Se kytkee sosiokonstruktiivisen oppimisen tiiviisti osaksi aitoa toimintaympäristöä, jossa keskiössä on tiedon toistamisen sijaan osaamisen sovellettavuus ja työelämälähtöisyys.

Tässä lähestymistavassa oppiminen jäsennetään kokonaisvaltaisina osaamisina, jotka määritellään suhteessa työelämän todellisiin tarpeisiin ja työssä menestymisen kannalta olennaiseen ydinosaamiseen, ei pelkinä erillisinä opintosuorituksina.

Tällöin keskeistä on:

- ydinosaamisen tunnistaminen ja kuvaaminen
- osaamiskarttojen ja muiden työkalujen käyttö osaamisen näkyväksi tekemisessä
- oppijan aktiivinen rooli oman osaamisensa arvioimisessa ja kehittämisessä

Tavoitteena on varmistaa, että oppiminen tuottaa siirrettävää ja sovellettavaa osaamista, joka vastaa muuttuvan työelämän vaatimuksiin.

2.2 Sosiokonstruktivistinen oppimiskäsitys

Tässä hankkeessa oppiminen nähdään sosiaalisena ja vuorovaikutteisena prosessina, jossa osaaminen rakentuu yhteisessä toiminnassa ja jossa oppija ei ole passiivinen tiedon vastaanottaja, vaan aktiivinen toimija.

Hankkeessa sosiokonstruktivismi näkyy siten, että:

- oppiminen tapahtuu aidoissa tilanteissa
- oppijat ratkaisevat työelämän ongelmia yhteistyössä
- oppimisverkostot toimivat tiedon jakamisen ja yhteiskehittämisen alustoina
- osaaminen rakentuu dialogin, reflektion ja jaetun tiedon kautta

Oppimisverkostot vahvistavat koulutuksen ja työelämän yhteistä ymmärrystä osaamistarpeista ja tukevat ennakoivaa kehittämistä.

2.3 Työelämäpedagogiikka – työelämä autenttisena oppimisympäristönä

Työelämäpedagogiikan ytimessä on ajatus siitä, että oppiminen tapahtuu merkityksellisimmillään autenttisissa työtilanteissa. Työ ei ole pelkkä teorian soveltamisen paikka, vaan **dynaaminen oppimisympäristö**, jossa osaamista rakennetaan jatkuvasti tekemällä, havainnoimalla, osallistumalla ja reflektoimalla.

Tässä lähestymistavassa keskeistä on:

- **informaalin ja nonformaalin oppimisen arvostaminen**, sillä työssä ja arjessa kertyvä osaaminen on yhtä merkityksellistä kuin muodollinen koulutus

- **opinnollistaminen**, joka muuntaa työssä syntyneen osaamisen osaksi strukturoitua ja dokumentoitua oppimisprosessia
- **osaamisen näkyväksi tekemisen rakenteet**, kuten järjestelmällinen dokumentointi, työtehtävissä hankitun osaamisen sanoittaminen ja sen kytkeminen tutkintojen tai osaamiskokonaisuuksien tavoitteisiin
- **vuorovaikutteinen oppiminen**, jossa mentorointi, tiimityö ja työyhteisön asiantuntijuus tukevat yksilön oppimista

Työelämäpedagogiikka tarjoaa kehyksen, jossa oppiminen kiinnittyy käytännön tekemiseen ja työmarkkinoiden todellisiin osaamistarpeisiin. Se kuvaa **missä ja miten** oppiminen tapahtuu: aidoissa tilanteissa, yhteisöllisesti ja jatkuvana prosessina.

2.4 Yrittäjyyskasvatus – toimijuuden, minäpystyvyyden ja osaamisidentiteetin vahvistaminen

Yrittäjyyskasvatus täydentää työelämäpedagogiikkaa keskittymällä oppijan **sisäiseen kehittymiseen, toimijuuteen ja yrittäjämäiseen ajattelutapaan**. Kyse ei ole yritystoiminnan opettelusta, vaan laajasta kompetenssista, joka auttaa yksilöä toimimaan aloitteellisesti, luovasti ja tavoitteellisesti muuttuvissa ympäristöissä.

Yrittäjyyskasvatuksen keskeisiä elementtejä ovat:

- **yrittäjämäinen toimijuus**: kyky ottaa vastuuta omasta oppimisesta ja urapolusta
- **minäpystyvyyden vahvistuminen**: usko omaan kykyihinkin tarttua haasteisiin ja oppia uutta
- **mahdollisuuksien tunnistaminen**: taito nähdä vaihtoehtoja, ratkaisuja ja uusia suuntia omassa työssä tai urakehityksessä
- **kokeilukulttuuri ja luovuus**, jotka tukevat oppimista epävarmuudessa
- **osaamisidentiteetin kehittyminen**, kun oppija oppii tunnistamaan ja arvostamaan omaa osaamistaan, myös arjessa ja harrastuksissa kertynyttä

Toisin kuin työelämäpedagogiikka, joka kuvaa oppimisympäristöä, yrittäjyyskasvatus keskittyy **oppijan mindsetiin ja ammatillisen identiteetin rakentumiseen**. Se antaa välineitä ymmärtää omaa potentiaalia, tehdä rohkeita valintoja ja käyttää osaamistaan aktiivisesti uusien mahdollisuuksien luomiseen.

2.5 Osaamisidentiteetin vahvistaminen

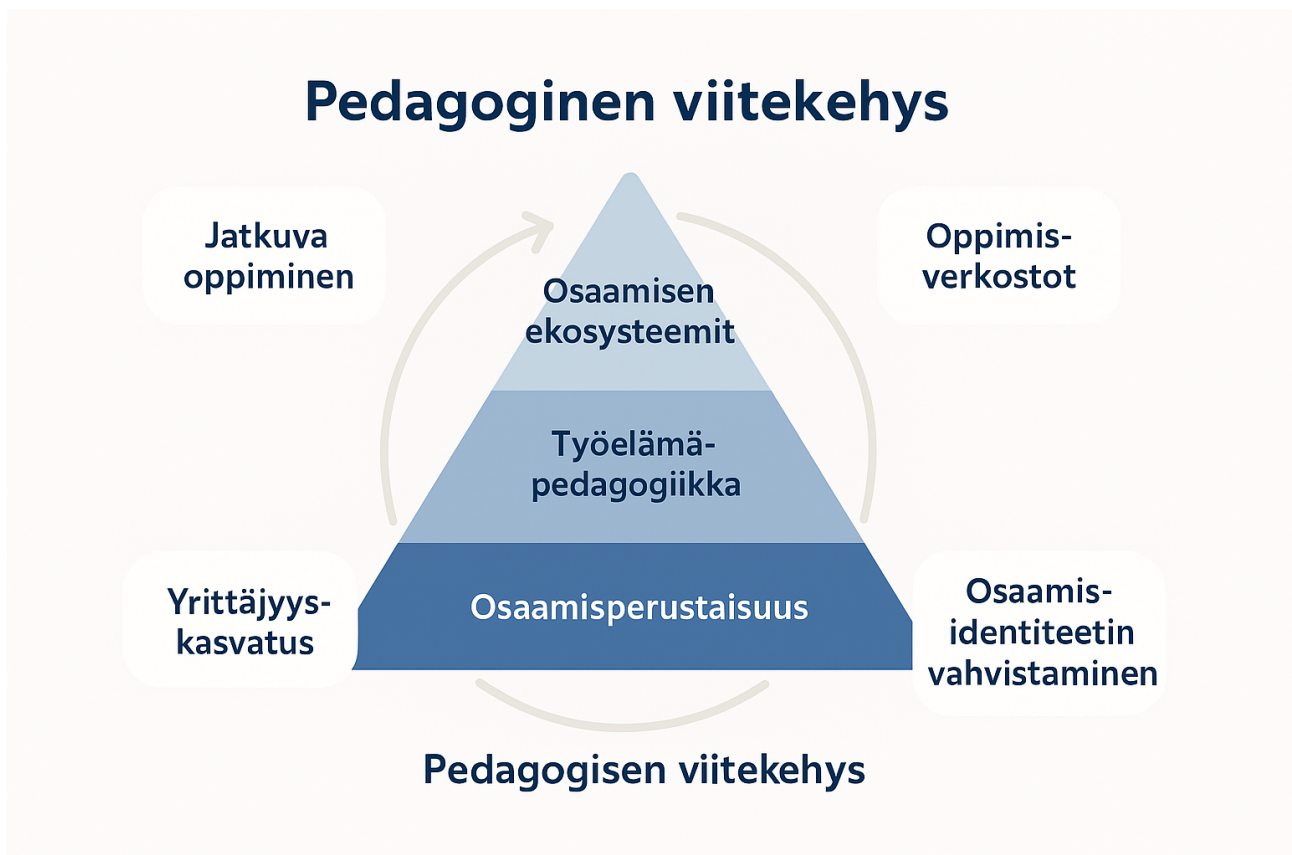
Osaamisidentiteetin vahvistaminen tarkoittaa prosessia, jossa yksilön tietoisuus omasta ammattitaidostaan, vahvuuksistaan ja toimijuudestaan syvenee ja jäsentyy.

Sosiokonstruktiivisessa ja työelämäpedagogisessa viitekehyksessä tämä vahvistuminen ei tapahdu tyhjiössä, vaan se edellyttää aktiivista **osaamisen sanoittamista ja reflektointia** suhteessa työelämän aitoihin tilanteisiin ja sosiaalisiin verkostoihin.

Kun nonformaali, työssä tai arjessa kertynyt osaaminen tunnistetaan ja tehdään näkyväksi, oppijan kyky hahmottaa itsensä osaajana kasvaa, mikä puolestaan vahvistaa yrittäjämäistä itsetuntoa ja rohkeutta tarttua uusiin haasteisiin.

Vahva osaamisidentiteetti toimii yksilön sisäisenä kompassina, joka auttaa navigoimaan jatkuvasti muuttuvilla urapoluilla ja rakentamaan merkityksellistä osaamista osana työyhteisöä.

Osaamiskartta toimii tässä keskeisenä työkaluna kooten yhteen formaalin, nonformaalin ja informaalin osaamisen. Se auttaa yksilöä hahmottamaan omaa osaamistaan kokonaisvaltaisesti ja suunnittelemaan omaa urapolkuaan tietoisesti.

3. TOTTE-mallin rakenne

TOTTE-hankkeen pedagoginen malli rakentuu neljästä toisiaan tukevasta vaiheesta ja pedagogisesta kokonaisuudesta. Osaamisen tunnistaminen ja näkyväksi tekeminen muodostaa TOTTE-mallin keskeisen pedagogisen periaatteen, joka kulkee läpi hankkeen kaikissa toimenpiteissä.

3.1 Osaamisen ekosysteemit ja oppimisverkostot

Hankkeessa tunnistetaan koulutuksen ympärillä vaikuttavat osaamisen ekosysteemit ja rakennetaan oppimisverkostoja. Verkostojen tehtävänä on:

- ennakoida ja tunnistaa osaamistarpeita
- vahvistaa koulutuksen ja työelämän vuoropuhelua
- kehittää yhteisiä koulutusratkaisuja

Oppimisverkostot toimivat rakenteellisena alustana työelämäpedagogiikan toteutumiselle.

3.2 Ydinosaamisen määrittely

Ydinosaamisen määrittely kohdistuu osaamiseen, joka on ammatin tai työtehtävän kannalta kriittistä. Se edellyttää:

- työtehtävien ja alakohtaisten osaamistarpeiden analyysiä
- olennaisen erottamista epäolennaisesta
- työelämän osallistamista määrittelyprosessiin

Tämä tukee sekä koulutuksen kehittämistä että kohtaanto-ongelman ratkaisemista.

3.3 Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Hankkeessa kehitetään malleja, joilla voidaan tunnistaa ja tunnustaa:

- formaali
- nonformaali
- informaali oppiminen

Tavoitteena on luoda sujuvia siirtymiä työn ja koulutuksen välillä sekä tukea erityisesti aliedustettujen ryhmien osaamisen näkyväksi tekemistä.

3.4 Osaamiskartta

Osaamiskartta on hankkeen keskeinen pedagoginen innovaatio. Se kokoaa yksilön osaamisen yhteen paikkaan ja mahdollistaa:

- osaamisen näkyväksi tekemisen
- urasuunnittelun tukemisen
- työnhaun vahvistamisen
- osaamisen jatkuvan päivittämisen

Osaamiskartta on enemmän kuin perinteinen ansioluettelo. Se voi sisältää työnäytteitä, videoita ja muita osaamisen todisteita, ja se rakentaa yhteismitallisuutta työnantajan osaamistarpeiden ja yksilön osaamisen välille.

4. ESR+-ohjelman tavoitteiden toteutuminen pedagogiikassa

TOTTE-hankkeen pedagoginen viitekehys tukee ESR+-ohjelman keskeisiä tavoitteita vahvistamalla työllistettävyyttä, yhdenvertaista osallistumista ja jatkuvaa oppimista. Näitä tavoitteita toteutetaan erityisesti TOTTE-mallin kautta, jossa osaamisen tunnistaminen, sanoittaminen ja kehittäminen kytkeytyvät tiiviisti työelämän tarpeisiin.

4.1 Työllistettävyys

Pedagogisen mallin tavoitteena on vahvistaa yksilön valmiuksia löytää ja säilyttää työtä muuttuvilla työmarkkinoilla.

TOTTE-mallissa tämä toteutuu osaamistarpeiden ennakoinnin, ydinosaamiseen keskittymisen sekä koulutuksen ja työelämän yhteistyön vahvistamisen kautta.

Koulutusta kehitetään vastaamaan paremmin tulevaisuuden työelämän tarpeita, ja samalla tunnistetaan ne keskeiset taidot, jotka ovat ammatillisessa menestymisessä ratkaisevia.

Oppilaitosten ja työelämän yhteistyötä vahvistamalla varmistetaan, että opittu osaaminen on suoraan sovellettavissa työelämässä.

4.2 Osallisuus ja yhdenvertaisuus

Pedagoginen viitekehys tukee yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua koulutukseen ja työelämään taustasta riippumatta.

TOTTE-mallissa keskeistä on osaamisen tunnistaminen myös sellaisissa tilanteissa, joissa se jää helposti näkymättömäksi. Tämä koskee erityisesti aliedustettuja ryhmiä, kuten maahanmuuttajia tai vammaisia henkilöitä.

Selkeät työkalut osaamisen sanoittamiseen ja todentamiseen helpottavat osaamisen näkyväksi tekemistä. Arviointi perustuu osaamiseen ja taitoihin, ei yksilön taustatekijöihin.

4.3 Jatkuva oppiminen

TOTTE-hankkeessa oppiminen nähdään elinikäisenä prosessina, joka vastaa nopeasti muuttuvan työelämän tarpeisiin.

TOTTE-malli tukee tätä mahdollistamalla osaamisen päivittämisen joustavasti pienempien osaamiskokonaisuuksien ja täsmäopintojen avulla ilman koko tutkinnon suorittamista.

Digitaaliset osaamismerkkit tai muut näkyväksi tekemisen tavat tukevat erityistaitojen tunnistamista ja tekevät osaamisesta näkyvää työnantajille. Lisäksi työssä, vapaa-ajalla ja harrastuksissa syntyvää osaamista tunnustetaan ja hyödynnetään osana oppimispolkuja.

Näiden ratkaisujen kautta pedagoginen viitekehys vahvistaa yksilöiden työllistymismahdollisuuksia, tukee yhdenvertaista osallistumista koulutukseen ja työelämään sekä edistää jatkuvaa osaamisen kehittämistä.

5. Pedagogiset keinot ja vaikuttavuus TOTTE-mallissa

Kohtaanto-ongelmalla tarkoitetaan tilannetta, jossa avoimet työpaikat ja työnhakijat eivät kohtaa toisiaan esimerkiksi osaamisvajeiden tai tiedonkulun puutteiden vuoksi. Pedagogisilla ratkaisuilla voidaan vaikuttaa erityisesti ammatilliseen kohtaantoon eli siihen, miten osaaminen vastaa työelämän tarpeita ja miten se tehdään näkyväksi työnantajille.

TOTTE-hankkeessa kohtaanto-ongelmaa lähestytään kehittämällä pedagoginen toimintamalli, jossa osaamisen tunnistaminen, kehittäminen ja työelämäyhteys muodostavat systemaattisen kokonaisuuden.

TOTTE-malli jäsentää tämän prosessin neljän toisiaan tukevan vaiheen kautta: osaamisen tunnistaminen, osaamisen sanoittaminen, osaamisen kehittäminen sekä osaamisen yhdistäminen työelämän tarpeisiin.

5.1 Pedagogiset keinot TOTTE-mallissa

Osaamisen tunnistaminen ja sanoittaminen

TOTTE-mallin ensimmäinen vaihe keskittyy yksilön osaamisen tunnistamiseen ja näkyväksi tekemiseen. Kohtaanto-ongelman taustalla on usein se, ettei työnhakija osaa kuvata

osaamistaan työnantajan ymmärtämällä tavalla tai työnantaja ei tunnista hakijan todellista potentiaalia.

Tämän vuoksi hankkeessa kehitetään välineitä, joiden avulla yksilö oppii tunnistamaan ja sanoittamaan omaa osaamistaan. Keskeisiä työkaluja ovat esimerkiksi osaamiskartta sekä digitaaliset osaamismerkkit, joiden avulla yksilö voi todentaa täsmällisiä taitoja myös silloin, kun ne ovat syntyneet työssä, harrastuksissa tai muissa epämuodollisissa oppimisympäristöissä.

Ydinosaamisen ennakointi

Kohtaantoa parannetaan suuntaamalla koulutusta sellaisiin taitoihin ja osaamisiin, joille on kysyntää työelämässä nyt ja tulevaisuudessa. TOTTE-mallissa keskeistä on työelämän ydinosaamistarpeiden tunnistaminen sekä ennakoitiosaamisen vahvistaminen koulutuksen suunnittelussa.

Ydinosaamisen määrittelyssä huomioidaan myös siirrettävät työelämätaidot, kuten ongelmanratkaisu, kriittinen ajattelu, vuorovaikutustaidot ja muutokkyvykyys. Nämä taidot auttavat yksilöitä toimimaan joustavasti erilaisissa työtehtävissä ja muuttuvissa toimintaympäristöissä.

Koulutuksen ja työelämän integraatio

TOTTE-mallin keskeinen elementti on koulutuksen ja työelämän tiivis yhteistyö. Yhteistyötä toteutetaan esimerkiksi yhteisten projektien, mentoroinnin, työelämälähtöisten oppimistehtävien sekä opinnollistamisen kautta.

Aitoihin työelämän tilanteisiin perustuvat oppimistehtävät auttavat yhdistämään teorian ja käytännön sekä vahvistavat opiskelijoiden työelämävalmiuksia. Samalla oppilaitokset saavat ajankohtaista tietoa työelämän muuttuvista osaamistarpeista.

Joustavat oppimispolut

Koska työelämä muuttuu nopeasti, myös osaamisen kehittämisen tulee olla joustavaa. TOTTE-mallissa tuetaan yksilöllisiä oppimispolkuja ja mahdollistetaan osaamisen päivittäminen täsmäkoulutusten sekä työssä tapahtuvan oppimisen kautta.

Opinnollistaminen mahdollistaa työn ohessa tapahtuvan oppimisen virallistamisen, jolloin osaamista voidaan päivittää nopeasti ilman pitkiä tutkintoprosesseja.

5.2 Pedagoginen vaikuttavuus

TOTTE-mallin pedagogiset ratkaisut tuottavat vaikutuksia sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

Lyhyellä aikavälillä hankkeen toimenpiteet vahvistavat yksilöiden kykyä tunnistaa ja sanoittaa omaa osaamistaan sekä lisäävät työelämätuntemusta oppilaitoksissa. Samalla koulutuksen ja työelämän yhteistyö tiivistyy, mikä vähentää koulutuksen ja työelämän välistä etäisyyttä ja parantaa tiedonkulkua molempiin suuntiin.

Pitkällä aikavälillä pedagogisten ratkaisujen vaikutukset ulottuvat laajemmalle yhteiskuntaan. Kohtaanto työmarkkinoilla paranee, kun työnhakijat pystyvät kuvaamaan osaamistaan selkeämmin ja koulutus vastaa paremmin työelämän tarpeisiin. Samalla siirtymät koulutuksesta työelämään sujuvoituvat ja koko yhteiskunnan osaamistaso nousee.

Vahva osaamis pohja ja toimiva työmarkkinoiden kohtaanto tukevat myös alueellista elinvoimaa, sillä osaava työvoima ja toimivat työmarkkinat houkuttelevat investointeja, yrityksiä ja uusia uramahdollisuuksia.

6. TOTTE-hanke yrittäjyyskasvatuksen, työelämätaitojen ja ekosysteemiajattelun kontekstissa

6.1 Yrittäjyyskasvatus pedagogisena perustana

TOTTE-hankkeen pedagoginen ajattelu on vahvasti linjassa yrittäjyyskasvatuksen periaatteiden kanssa. Yrittäjyyskasvatus ei tässä viitekehyksessä tarkoita ainoastaan yritystoiminnan oppimista, vaan laajempaa **yrittäjämäisen toimijuuden ja osaamisidentiteetin vahvistamista**.

Yrittäjyyskasvatuksellinen ulottuvuus näkyy hankkeessa seuraavasti:

- Yksilöä tuetaan tunnistamaan omat vahvuutensa ja osaamisensa.
- Osaaminen suhteutetaan muuttuvan työelämän tarpeisiin.
- Yksilöä rohkaistaan aktiiviseen toimijuuteen omalla urapolullaan.
- Epävarmuutta ja siirtymävaiheita käsitellään oppimisen ja kasvun paikkoina.

TOTTE vahvistaa yrittäjämäistä asennetta: aloitteellisuutta, vastuunottoa, ongelmanratkaisukykyä ja kykyä nähdä mahdollisuuksia muuttuvissa tilanteissa.

Osaamiskartta toimii konkreettisena työkaluna yrittäjämäisen toimijuuden rakentamisessa. Yksilö ei ainoastaan reagoi työmarkkinoihin, vaan oppii aktiivisesti suuntaamaan osaamistaan.

6.2 Työelämätaidot ja metataidot keskiössä

Hankkeen pedagoginen malli tunnistaa, että substanssiosaamisen rinnalla työelämässä korostuvat yhä enemmän niin sanotut työelämätaidot ja metataidot, kuten:

- Oppimaan oppiminen
- Itseohjautuvuus
- Vuorovaikutustaidot
- Digitaalinen osaaminen
- Ongelmanratkaisukyky
- Muutoskyvykyys
- Kestävän kehityksen ja vastuullisuuden ymmärrys

Ydiosaamisen määrittelyssä huomioidaan paitsi tekninen ja ammatillinen osaaminen, myös nämä laajemmat työelämävalmiudet.

Tämä pedagoginen lähestymistapa tarkoittaa käytännössä sitä, että **osaamista ei tarkastella pelkästään perinteisten tutkintosisältöjen kautta**, vaan huomio siirretään laajempaan ja monipuolisempaan ammattitaitoon.

Keskiössä on se, että **työelämäkontekstissa kehittynyt osaaminen tunnustetaan** ja sille annetaan arvoa osana yksilön asiantuntijuutta. Jotta tämä toteutuisi vaikuttavasti, **opiskelijoita ohjataan reflektoidaan omaa osaamistaan suhteessa työelämän todellisiin osaamistarpeisiin**, mikä auttaa heitä ymmärtämään omat vahvuutensa ja kehittymiskohteensa muuttuvilla työmarkkinoilla.

TOTTE-hanke rakentaa siltaa koulutuksen ja työelämän välille siten, että työelämätaidot eivät jää piilo-osaamiseksi, vaan ne tehdään näkyviksi ja tunnistettaviksi.

6.3 Ekosysteemiajattelu rakenteellisena viitekehystenä

TOTTE-hankkeen keskeinen perusta on **ekosysteemiajattelu**, joka purkaa perinteiset koulutuksen silot.

Osaaminen ei synny eristyksissä, vaan se on **yhteisesti rakentuva ilmiö**, joka muotoutuu ihmisten, organisaatioiden ja yhteisöjen verkostoissa.

Ekosysteemisessä pedagogiikassa oppiminen sijoittuu koulutuksen, työelämän ja yhteiskunnan **rajapinnoille**. Tämä tarkoittaa, että oppilaitokset eivät toimi irrallaan, vaan ne kytkeytyvät systemaattiseen ja jatkuvaan vuoropuheluun työelämän kanssa.

Oppimisverkostot ovat tämän ajattelun konkreettinen toteutus: ne mahdollistavat osaamistarpeiden ennakkoinnin, luovat tilan yhteiskehittämiselle ja vahvistavat näin suoraan alueellista elinvoimaa.

6.4 Yrittäjämäisen osaamisen ekosysteemimalli

Yrittäjämäinen osaaminen integroidaan hankkeessa kolmelle toisiaan tukevalle tasolle:

1. Yksilötaso

Keskiössä on **osaamisidentiteetin vahvistaminen**. Yksilö kehittää yrittäjämäistä toimijuuttaan ja urasuunnittelukykyään oppimalla tunnistamaan omat vahvuutensa ja työelämätaitoja.

2. Organisaatiotaso

Kehitetään **työelämäpedagogiikkaa** ja joustavia koulutusratkaisuja. Tämä taso varmistaa, että osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen prosessit ovat ketteriä ja että täsmäosaamista voidaan kehittää vastaamaan organisaatioiden reaaliaikaisia tarpeita.

3. Ekosysteemitaso

Luodaan ja ylläpidetään laajoja oppimisverkostoja, joissa **osaamistarpeiden ennakointi** ohjaa koulutuksen suuntaamista. Se varmistaa, että kehittäminen on jatkuvaa eikä rajoitu vain hankekauden mittaisiin yksittäistöimiin.

Tämä kolmitasoinen rakenne tekee hankkeesta enemmän kuin yksittäisen työkalun kehittämishankkeen. Se on rakenteellinen malli osaamisen ja elinvoiman vahvistamiseen.

6.5 Pitkän aikavälin merkitys elinvoiman näkökulmasta

Yrittäjäyyskasvatuksen ja ekosysteemiajattelun näkökulmasta TOTTE-hankkeen merkitys ulottuu yksilötasoa laajemmalle.

Hanke tukee:

- Osaavan työvoiman saatavuutta
- Yritysten muutoskyvykkyyttä
- Uusien urapolkujen syntymistä
- Aliedustettujen ryhmien parempaa integroitumista työelämään
- Alueellista kilpailukykyä

Osaamisen tunnistaminen ja ydinosaamisen määrittely eivät ole vain pedagogisia ratkaisuja. Ne ovat myös elinkeinopoliittisia ratkaisuja.

6.6 Yhteenveto: yrittäjäyyskasvatuksellinen ekosysteeminen pedagogiikka

TOTTE-hankkeen pedagoginen viitekehys voidaan kiteyttää seuraavasti:

- Se vahvistaa yksilön yrittäjämäistä toimijuutta.
- Se kehittää työelämävalmiuksia systemaattisesti.
- Se rakentaa osaamisen tunnistamisen rakenteita.
- Se toimii ekosysteemisesti koulutuksen ja työelämän rajapinnoilla.

Kun osaaminen on tarkasti tunnistettu, sanoitettu ja suunnattu työelämän kriittisiin ydinosaamistarpeisiin, työpaikat ja tekijät kohtaavat tehokkaammin.

Pitkällä aikavälillä tämä johtaa sujuvampiin siirtymiin koulutuksesta työelämään ja nousevaan yleiseen osaamistasoon.

Vaikuttavuus näkyy yksilön vahvana osaamisidentiteettinä ja kykynä toimia muuttuvassa maailmassa uutta luovana, yrittäjämäisenä asiantuntijana, mikä takaa ekosysteemin dynaamisen uusiutumisen.

Pedagogiikka ei ole vain opetusmenetelmä, vaan strateginen väline alueellisen elinvoiman, osaamistason ja työllisyyden vahvistamiseen.

7. Lopuksi

TOTTE-malli yhdistää osaamisperustaisen pedagogiikan, työelämäpedagogiikan ja yrittäjyyskasvatuksen yhdeksi toimintamalliksi, jossa yksilön osaaminen tunnistetaan, tehdään näkyväksi ja suunnataan työelämän ydinosaamistarpeisiin.

Malli rakentaa siltaa koulutuksen ja työelämän välille sekä vahvistaa yksilön osaamisidentiteettiä ja toimijuutta muuttuvilla työmarkkinoilla.

Samalla se luo rakenteita, joiden avulla osaamisen kehittäminen tapahtuu ekosysteemisesti koulutuksen, työelämän ja alueellisen kehittämisen rajapinnoilla.